

Chichi ariki

(Había un padre - 1942), de Yasuhiro Ozu

Sinopsi

Shuhei Horikawa és un mestre pobre i vidu d'una ciutat de província que viu amb el seu fill Ryohei. En una excursió escolar, un alumne mor ofegat en un llac. El mestre assumeix la responsabilitat de l'accident i ha de dimitir. Aleshores, emprèn un viatge amb el seu fill Ryohei cap al poble on va néixer.

Fitxa tècnica

Director ····· Yasuhiro Ozu
 Guió ····· Yasuhiro Ozu,
 Tadao Ikeda,
 Takao Yanai
 Productor ···· Rishichiro Isono
 Muntatge · Yoshiyasu Hamamura
 Música ····· Kyoichi Saiki
 Fotografia ···· Yuuharu Atsuta
 Durada ······ 94 minuts
 País ········· Japó

Fitxa artística

Chishu Ryu ····· Shuhei Horikawa
 Shûji Sano ······ Ryohei
 Shin Saburi ···· Yasutarô Kurokawa
 Takeshi Sakamoto ··· Makoto Hirata
 Mitsuko Mito ······ Fumi
 Masayoshi Otsuka ····· Seichi
 Shinichi Himori ···· Minoru Uchida
 Haruhiko Tsuda ···· Ryohei de nen

BIOGRAFIA BREU

Yasuhiro Ozu va néixer el 12 de Desembre de 1903 a la ciutat de Tokyo però va passar la major part de la seva joventut en un entorn rural. Durant l'època d'estudiant només va destacar per la seva actitud rebel i per la seva precoç afició a l'alcohol, la qual no va abandonar mai mes. És durant aquests anys però, que desenvolupa una gran passió pel cinema, la qual també li duraria tota la vida. La seva primera experiència professional fou com a professor d'una escola rural, període del que no se'n sap massa, però que resulta curiós i potser rellevant per la pel·lícula que projectem avui. L'etapa com a mestre no duraria massa ja que el 1923 ja treballava en el món del cinema com a assistent de càmera, als estudis Shochiku, gràcies a les amistats personals del seu oncle.

A l'estudi va progressar ràpidament: va passar a assistent de direcció i el 1927 dirigí el seu primer film. En total rodaria 53 pel·lícules 26 de les quals durant els primers 5 anys de carrera, però malauradament només se'n

conserven 36. De bona part de les cintes produïdes en el període mut no se'n conserven còpies. Durant la dècada que va de 1936 a 1947 la seva producció es veié molt reduïda ja que durant la guerra primer fou destinat a la Xina i posteriorment fou fet presoner. Però de 1947 a 1962 realitzarà 15 pel·lícules, és un període de gran productivitat i creativitat en el qual es realitzen quasi totes les seves grans obres. Ozu treballava amb un equip força reduït i molt constant, destaquen el guionista Kogo Noda, el càmera Yuharu Atsuta i els actors Chisu Ryu i Setsuko Hara entre d'altres. Només tres de tots els seus films els va fer fora dels estudis Shochiku.

Com a director era excèntric i perfeccionista i considerat com un dels realitzadors "més japonesos" ja que els seus temes estan profundament relacionats amb la societat japonesa posterior a la segona guerra mundial. Per això el reconeixement internacional no li arriba fins molt tard ja que la seva producció gairebé mai sortia de les fronteres del Japó. El 1961 però, se celebra una retrospectiva de la seva obra al Festival de Berlín i així, assoleix una gran repercussió

internacional de forma ràpida.

El 1963, només amb 60 anys, mor de càncer quan estava en el punt culminant de la seva carrera, tot i això, la influència de la seva obra no ha fet més que créixer des de llavors.

CRÍTICA

Había un padre (1942) és una de les dues pel·lícules que Ozu va poder realitzar en la dècada que va de 1937 a 1947, un període poc productiu dins de la seva carrera. En alguns mitjans ha estat qualificada com a una obra mestra jo penso però, que no està al nivell de les seves grans produccions, la major part de les quals rodà en els deu o dotze últims anys de la seva trajectòria professional. Tot i això no ens podem pas permetre el luxe de deixar-nos escapar qualsevol film d'Ozu, i aquesta pel·lícula no només té nombroses qualitats sinó que encaixa perfectament dins l'obra del realitzador japonès, tant temàticament com estètica.

A grans trets, l'obra de Yasujiro Ozu se sol dividir en dos períodes separats per la segona guerra mundial. En el primer (1927-1947) realitzà 40 films, 29 dels quals muts, en bona part per que el cinema sonor no arribà al Japó fins 1935. Tot i que aproximadament la meitat dels seus films silents no es conserven, aquesta primera època del cinema d'Ozu se sol definir com influenciada pel melodrama nord-americà i clarament diferenciada, estèticament, del que entenem com el seu cinema. El film que avui projectem s'inclou en aquest període (1942) però sens dubte

té poc a veure amb el melodrama nord-americà i és un perfecte exemple de la posada en escena que el director japonès usaria en les films del seu segon període (1948-1960). Tot i haver vist pocs dels films muts d'Ozu, crec que Había un padre és un film frontissa entre els dos períodes anteriorment definits, i aquest és l'interès principal de la pel·lícula dins del context general de l'obra d'Ozu. El resultat és una mena de síntesi de tot el que haurem d'anar veient en les seves obres mestres.

Realitzada als estudis Shochiku, on Ozu va produir quasi tota la seva obra, Había un padre sembla una pel·lícula feta amb menys recursos dels que normalment disposava: el nombre de personatges o de localitzacions resulta molt reduït, més del que normalment ja és habitual en el seu cinema. Però tot i així hi trobem gairebé tots els seus temes: els cicles de la vida, la transició de la infància al món adult, els canvis que la família experimenta amb el pas dels anys, la tensió que al Japó de post-guerra es va viure entre la tradició i la modernitat, o si es vol, entre la cultura tradicional japonesa i la cultura occidental que mica en mica ha anat fent forat dins d'un món que fins a la fi de la segona guerra mundial era molt hermètic.

Els elements principals de la posada en escena dels films d'Ozu apareixen ben aviat en la seva carrera. Ozu no els modifica en excés, només els va depurant. El resultat és un cinema tan senzill en la seva forma que gairebé elimina qualsevol gramàtica cinematogràfica. Redueix el nombre de plans, que són

gairebé tots fixos i distribueix els elements del quadre de tal manera que gairebé cap tingui un pes més específic que d'altres. Busca l'harmonia en cada quadre. Evidentment amb aquest plantejament, el muntatge esdevé molt secundari i els diferents plans sembla que es fonguin en un de sol. Había un padre conté tots aquests elements, tot i que en un estat una mica embrionari. La força estètica de les pel·lícules com Tokyo Monogatari (1953, Historia de Tokio) o Ohayo (1959, Buenos días) encara ha d'arribar però certament s'entreveu.

Alex Bayés
Cineclub Sabadell

FILMOGRAFIA SELECCIONADA

- Wakaki Hi (1929, Dies de joventut)
- Umarete wa Mita Keredo... (1932, He nascut, però...)
- Ukigusa Monogatari (1934, Historia d'herbes flotants)
- Tokyo no Yado (1935, Un alberg a Tokio)
- Toda-ke no Kyodai (1941 Germans i germanes de la família Toda)
- Chichi ariki (1942, Hi havia un pare)
- Banshun (1949, Primavera tardana)
- Bakushu (1951, Principis d'estiu)
- Tokyo Monogatari (1953, Historia de Tokio)
- Soshun (1956, Principis de primavera)
- Higan-Bana (1958, Flor d'equinocci)
- Ohayo (1959, Bon dia)
- Akibiyori (1960, La darrera tardor)

Es demana puntualitat. Es demana als espectadors que desconnectin els telèfons mòbils i qualsevol altre aparell acústic abans de començar la projecció. Gràcies.

Organitza

 Cineclub Sabadell

C/ d'en Font, 1, 08201 Sabadell,
www.cineclubsabadell.org

Amb el suport de

Ajuntament de Sabadell

Hi col·labora

 Alliance Française